

Ressurshefte til intern opplæring av renholdere i Norvakt & Vask AS

Opplæringen er forankret i følgende krav og forskrifter fra Arbeidsmiljøloven og Stiftelsen Miljøfyrtårn.

- Arbeidsgiver skal sørge for at sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier som benyttes i virksomheten er tilgjengelig for arbeidstakerne og at arbeidstakerne er kjent med og forstår innholdet i dem. Arbeidsgivere har plikt til å opprette stoffkartotek med sikkerhetsdatablad for helsefarlige kjemikalier.
- Renholderne skal ha opplæring i riktig kjemikaliebruk og i renholdsmidlenes sikkerhetsdatablad i henhold til FOR-2011-12-06-1357: Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) i de tilfellene der kjemikalier må brukes.
- Antall renholdsmidler skal være begrenset, og produktene som brukes skal være tilpasset oppgavene og lokalene der de brukes. Det skal være et system for dokumentasjon og oppfølging av kjemikalieforbruk.
- Alle renholdere skal ha grunnopplæring i faget. I tillegg skal renholderen få opplæring i / informasjon om den enkelte virksomhet hvor renholdet skal utføres. Renholdsplan for virksomhetene skal utarbeides.
- Vannforbruket skal reduseres ved størst mulig bruk av tørre renholdsmetoder, samt ved riktig valg av renholdsrutiner for vask av mopper og kluter. Interne kurs om tørrere rengjøringsmetoder skal avholdes.
- Virksomheten skal ha rutiner for å lære ansatte opp i grunnleggende helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS) og holde dem oppdatert på endringer. Opplæringen skal omfatte gode rutiner for ytre miljø.

Kapittel 1: Trygg og riktig bruk av kjemikalier

I dette kapittelet lærer du hvordan du kan bruke rengjøringsmidler og andre kjemikalier på en måte som er trygg for deg selv, andre og miljøet.

1.1 Lær å lese sikkerhetsdatablad

Alle rengjøringsmidler vi bruker når vi vasker inneholder kjemikalier. Noen er farlige, andre er ikke farlige. Hvordan vet du om rengjøringsmiddelet du vil bruke er farlig eller ufarlig? Du må sjekke etiketten. Hvis du fortsatt er usikker etter å ha sjekket etiketten må du sjekke **sikkerhetsdatabladet**.

Sikkerhetsdatabladet er et ark som inneholder viktig informasjon om hvordan man kan bruke rengjøringsmiddelet på en trygg måte. Det finnes sikkerhetsdatablad for hvert eneste kjemiske produkt som selges i Norge. I Norvakt & Vask AS har vi sørget for at det finnes utskrifter av sikkerhetsdatablad for alle rengjøringsmidler vi bruker i permer som vi kaller stoffkartotek. Stoffkartoteket finnes i alle arbeidsbiler, på alle arbeidsplasser. Stoffkartoteket finnes også tilgjengelig digitalt.

Vet du hva du skal se etter når du leser en etikett eller et sikkerhetsdatablad? Det fine med sikkerhetsdatablad er at de er standardiserte. De inneholder samme type informasjon og informasjonen er alltid delt inn på samme måte. Under ser du informasjonspunktene som er felles for alle sikkerhetsdatablad.

1. Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket
2. *Fareidentifikasjon*
3. *Sammensetning/opplysninger om bestanddeler*
4. *Førstehjelpstiltak*
5. Brannslukkingstiltak
6. Tiltak ved utilsiktet utslipp
7. *Håndtering og lagring*
8. *Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr*
9. Fysiske og kjemiske egenskaper
10. Stabilitet og reaktivitet
11. *Toksikologiske opplysninger*
12. Økologiske opplysninger
13. Sluttbehandling

14. Transportopplysninger
15. *Opplysninger om regelverk*
16. Andre opplysninger.

For oss som renholdere er punktene 2,3,4,7,8,11 og 15 spesielt viktige. Ved å sjekke disse punktene får du informasjon om produktet er farlig; hva slags kjemikalier det inneholder; hva du kan gjøre hvis det skjer et uhell med produktet og du svelger det, får det i lungene eller øynene eller på huden; korrekt bruk og lagring av produktet; om produktet er giftig; om du er kvalifisert og har lov til å bruke produktet. I de neste avsnittene skal vi se nærmere på hvert av punktene 2,3,4,7,8,11 og 15 og hva de innebærer for oss som profesjonelle renholdere. **Oppgave: Finn frem sikkerhetsdatabladet til et rengjøringsmiddel du bruker ofte og ha det ved siden av deg mens du leser de neste avsnittene. Sjekk hva som står under hvert av punktene som gjennomgås.**

Fareidentifikasjon (punkt 2)

Det aller viktigste er å sjekke etter **farepiktogrammer**. Her ser du **farepiktogrammene** som brukes på alle kjemiske produkter som selges i hele verden. Lær deg hvordan de ser ut og hva de betyr. Mange rengjøringsmidler er merket som etsende ved hudkontakt og svelging og helsefarlige ved innånding. Noen er også merket som kronisk helsefarlige, akutt giftige og miljøfarlige. Faremerkingen hjelper deg å treffe gode avgjørelser om når og hvordan du kan bruke et rengjøringsmiddel.

NYE FARESYMBOLER (farepiktogram)

Akutt giftig. Kjemikalier som er akutt giftige og kan gi livstruende skader ved svelging, hudkontakt og/eller innånding.

Etsende. Kjemikalier som forårsaker etseskader på hud og øyne eller alvorlige øyeskader. Brukes også for kjemikalier som er etsende for metaller.

Kronisk helsefare. Kjemikalier som forårsaker kroniske helseskader som for eksempel kreft, skader på arvestoffet og redusert fruktbarhet. Omfatter også kjemikalier som forårsaker allergi ved innånding, kjemisk lungebetennelse eller andre alvorlige skader.

Helsefare. Kjemikalier som er farlige ved innånding, hudkontakt eller svelging. Brukes også for kjemikalier som virker irriterende på hud, øyne og luftveier, gir allergiske hudreaksjoner, dødsighet og svimmelhet.

Miljøfare. Kjemikalier som er giftige for vannmiljøet på kort eller lang sikt. Skal oppbevares og håndteres slik at kjemikallet, ved bruk eller som avfall, ikke skader miljøet.

Eksplisjonsfarlig. Kjemikalier og gjenstander som er eksplisjonsfarlige dersom de utsettes for slag, friksjon, gnister eller varme.

Brannfarlig. Kjemikalier som er brannfarlige og kan brenne voldsomt ved antenning eller varmetilførsel. Enkelte kjemikalier utvikler brannfarlig gass i kontakt med vann eller selvantenner i luft.

Oksiderende. Kjemikalier som kan forårsake brann i eller bidra til forbrenning av andre materialer.

Gass under trykk. Gass eller andre kjemikalier som er trykksatt, eller gass som er flytende ved svært lav temperatur. Beholderen kan eksplodere ved ytre brann.

Håndtering og lagring (punkt 7)

Når du har sjekket faremerkingen er neste steg å sjekke hva som er trygg og riktig bruk av renholdsmiddelet. Denne informasjonen finner du i punkt 7, 8 og 15 i sikkerhetsdatabladet. I sikkerhetsdatabladet for mange av våre rengjøringsmidler står det for eksempel under punkt 7 at man ikke skal røyke, drikke eller spise i samme lokale som man bruker rengjøringsmiddelet, og at man skal unngå direkte kontakt med rengjøringsmiddelet. I tillegg står det ofte at rengjøringsmiddelet skal oppbevares i original eller tilsvarende beholder. **Rengjøringsmidler og andre kjemikalier skal alltid lagres i original beholder med uskadet etikett!** Hvis du midlertidig trenger å helle rengjøringsmiddelet over i en annen beholder mens du jobber, som for eksempel en spruteflaske eller en lavtrykksprøyte, skal denne merkes tydelig og oppbevares forsvarlig. Man skal aldri helle kjemikalier over i beholdere som kan lekke eller som kan få folk til å forveksle rengjøringsmiddelet med noe annet. For eksempel skal man aldri helle rengjøringsmidler over på gamle drikkeflasker, fordi noen kan ta feil og drikke innholdet og dermed bli alvorlig forgiftet. Hvis det er konsentrert rengjøringsmiddel igjen i arbeidsredskapet ditt (spruteflaske, lavtrykksprøyte eller vaskebøtte) når du er ferdig med jobben, skal det helles tilbake i original beholder. Hvis det er utblandet rengjøringsmiddel igjen i arbeidsredskapet ditt skal det avhendes på en trygg og miljømessig forsvarlig måte.

Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr (punkt 8)

Under punkt 8 i sikkerhetsdatabladet står det viktig informasjon om hva slags verneutstyr som er anbefalt. For rengjøringsmidler er det ofte vernebriller eller vernevisir, hansker, forskjellige typer åndedrettsvern, beskyttelsesdrakt etc. Under punkt 8 finner du også informasjon om **eksponeringskontroll**. Det vil si hvordan du kan begrense at mennesker og miljøet blir eksponert for kjemikalier. Generelt er det god praksis ved bruk av rengjøringsmidler å sørge for god lufting mens man jobber og å vaske hender, underarmer og ansikt hver gang man tar pause. Det er også viktig å unngå utslipp i miljøet. **Ikke tøm store mengder rengjøringsmidler i avløp! Hvis rengjøringsmiddelet er faremerket som miljøfarlig skal det ikke tømmes i avløp i det hele tatt!**

Opplysninger om regelverk (punkt 15)

Under punkt 15 finner man informasjon om lover, regler og forskrifter som gjelder for rengjøringsmiddelet. På den måten kan være sikker på at produktet er lovlig å bruke som rengjøringsmiddel i Norge, og hva som er lovlig bruk av rengjøringsmiddelet. Det kan også stå tilleggsinformasjon som for eksempel at produktet ikke må brukes av personer under 18 år og at gravide og ammende ikke skal utsettes for påvirkning av stoffet. Hvis myndighetene krever at man har spesiell utdanning for å bruke rengjøringsmiddelet skal det også stå under punkt 15. **Som profesjonell renholder må du alltid være sikker på at rengjøringsmiddelet du bruker er lovlig, og at du bruker det på lovlig måte!**

1.2 Tenk miljøvennlig når du vasker

Uansett om et rengjøringsmiddel inneholder farlige kjemikalier eller ikke, så prøver vi alltid å bruke minst mulig av kjemiske produkter. Det er både økonomisk, miljøvennlig og skånsomt for flaten du vasker. Det betyr at hver gang du skal gjøre rent et sted må du vurdere om du trenger å bruke kjemiske rengjøringsmidler eller ikke. Hvis du bestemmer deg for å bruke rengjøringsmidler må du måle opp nøyaktig hvor mye du trenger med målebeger. Det kan virke pirkete, men på denne måten unngår du å blande rengjøringsmiddelet i en konsentrasjon som er så høy at den kan være skadelig for deg selv, andre eller miljøet. Prøv dessuten å unngå å blande ut mer rengjøringsmiddel enn du trenger. Det er et miljøproblem hvis du har mye igjen i bøtten hver dag, som du må tømme ut når du er ferdig med jobben. Husk også at det er miljøvennlig å begrense bruken av vann mest mulig når du vasker. Ofte holder det å bruke en tørr mopp, støvbørste eller klut for å vaske bort støv.

Valg av arbeidsutstyr er også et miljøspørsmål. Hvis du bruker spruteflaske eller lavtrykkssprøyte er spredningen og forstøvningen av kjemikalier mye større enn hvis du bruker en fuktig klut. Studier indikerer at renholdere som bruker spruteflaske mye er mer utsatt for å utvikle kreft. Hvis du må bruke spruteflaske eller lavtrykkssprøyte må du vurdere hva slags verneutstyr du har tilgjengelig og hvordan du kan unngå å eksponere andre for forstøvede kjemikalier.

Kapittel 2: Personlig verneutstyr (PVU)

I dette kapitlet lærer du om forskjellige typer verneutstyr som er relevante for renholdere og ryddemannskap, og riktig bruk av disse

Bruk av personlig verneutstyr (PVU)

Hvis du skal jobbe på byggeplass gjelder selvsagt allment verneutstyr som vernesko, vernebriller, hjelm og synlighetsmerket arbeidstøy. Hvis du skal jobbe i høyden trenger du fallsikringsutstyr. Noen kjemikalier krever også at du bruker spesielt verneutstyr som visir, beskyttelsesdrakt, åndedrettsvern eller kjemihansker. Sjekk etikett eller sikkerhetsdatablad for å vite hva slags verneutstyr som er anbefalt.

Hvis du oppdager at du mangler nødvendig verneutstyr til en jobb må du ikke starte arbeidet! Meld straks fra til nærmeste leder om hva du trenger! Vurder så om det er en annen oppgave du kan utføre i mellomtiden som ikke krever verneutstyret du mangler. Under ser du vanlige piktogrammer for personlig verneutstyr. Gjør deg kjent med disse så du raskt kan vite om du har verneutstyret du trenger til enhver situasjon.

Alt verneutstyr du bruker skal være CE-godkjent. I tillegg må du sjekke om verneutstyret har riktig klassifisering for jobben du skal gjøre. For eksempel er det stor forskjell på åndedrettsvern; fra helt enkle papirstøvmasker som kan brukes for å filtrere ut grovkornet støv, til aktivt åndedrettsvern med oksygentilførsel.

Kapittel 3: Byggvask

Dette kapitlet beskriver de vanligste renholdsmetodene for nedvasking av nybygg og annet temporært renhold. Generelt er det viktig å begrense bruken av både vann og kjemikalier av hensyn til miljøet, deg selv og andre.

3.1 Vegger

Utstyr: grønne mikrofiberkluter, svaber, bøtte

Kjemi: Allrent R-10, Byggrent R-111, Kal-X

PVU: vernebriller og nitrilhansker

Gipsvegger og andre malte flater vaskes med grønne mikrofiberkluter fuktet i utblandet såpevann. Dypp kluten i bøtten, vri den godt opp og fest den på svaber for effektiv rengjøring av vegger. Når du har vasket veggene ferdig går du kjapt over og tørker av lysbrytere, kabelkanaler, gulvlist, dørkarmer etc.

I mange tilfeller er det tilstrekkelig å bruke Allrent R-10. Det er et mildt alkalisk rengjøringsmiddel som ikke lager skjolder eller skader på malte flater. På vegger der det er mye kalkstøv kan det være mer effektivt å bruke Byggrent-111. Byggrent R-111 er et surt rengjøringsmiddel som binder kalkstøv. Byggrent R-111 er etsende i konsentrert form og skal alltid blandes ut med vann i henhold til anbefalt dosering. Det er nødvendig å bruke hansker, vernebriller og dekkende arbeidstøy. Pass på å unngå søl med konsentrert Byggrent R-111. Byggrent R-111 er ikke spesielt effektivt mot fettflekker og skubbemerker. Da er det bedre å bruke en klut med konsentrert Allrent R-10. Hvis flekken er veldig vanskelig å få bort kan man eventuelt bruke litt Citrus-rens.

For flislagte vegger og lignende er ikke alltid Byggrent R-111 kraftig nok. Det gjelder spesielt hvis det er fugeslør eller annet søl etter muringen. Da kan man prøve med Kal-X i stedet for Byggrent R-111. Fremgangsmåten er ellers den samme.

3.2 Gulv

Utstyr: vaskebøtte, gulvmopp, moppestativ, feiebrett, støvsuger, søppelsekker

Kjemi: Allrent R-10, Grovrent R-84, Grovrent Extra R-89

PVU: vernebriller og nitrilhansker

De fleste gulv vaskes effektivt med en mopp fuktet i utblandet Allrent R-10. Det gjelder tregulv, vinylgulv, epoxygulv, gummigulv, linoleumgulv og andre

typer gulvbelegg. Det er viktig å dosere riktig. Hvis man bruker for mye såpe på gulv får man stygge såpeskjolder som er tidkrevende å få bort. Det er også viktig å vri opp moppen ordentlig, da ingen gulvbelegg tåler store mengder vann. Det gjelder spesielt tregulv, men linoleum- og gummigulv tåler heller ikke vann særlig godt. Hvis gulvet er veldig skittent kan man vaske over flere ganger og/eller bytte mopp ofte.

Tepper skal vanligvis bare støvsuges grundig. Hvis det er flekker på teppet kan de fjernes med å påføre litt tekstilrens direkte, og deretter skrubbe bort flekken med en myk skrubb eller klut. Hvis teppet skal renses gjøres det med tepperensmaskin og tilhørende spesialmiddel.

Ubehandlete betonggulv finner man ofte i store lagerbygg. Det beste er å vaske disse gulvene med en gulvvaskemaskin, men hvis man ikke har tilgang til eller plass til en slik maskin kan man bruke mopp. Da bør man bruke et surt rengjøringsmiddel som Byggrent R-111, Grovrent R-84 eller Grovrent Extra R-89. Her må man vanligvis bruke større mengder vann for å oppnå et godt resultat.

Øv deg på god moppeteknikk som er effektiv og skånsom mot rygg og skuldre! Hold moppen foran deg uten at du strekker skuldre og nakke for langt. Prøv å holde nakke og rygg rett og skulderbladene trukket bakover (det samme gjelder for støvsuging). Trekk moppen bakover mot deg med s-formede bevegelser samtidig som du er nøye med å komme ordentlig inntil alle hjørner og kanter. Rist løs skitt fra moppen og fei opp. Bytt mopp ved behov.

3.3 Himlingsvask

Utstyr: vaskebøtte, mikrofiberklut, støvmopp, trappestige

Kjemi: Allrent R-10, Byggrent R-111

PVU: vernebriller og nitrilhansker

Når vi vasker himlinger vasker vi både himlingsmatrisen (stålskinnene som himlingsplatene festes i), ventilasjonskanaler, sprinkelanlegg og kabelganger. Hovedformålet er at støv og skitt fra byggeprosessen ikke skal bli fanget i himlingen og forårsake problemer på lang sikt. Himlingsmatrise og kabelganger tørkes av med en mikrofiberklut fuktet i utblandet Allrent R-10 eller Byggrent R-111. NB! Vær veldig nøye med å ikke få fukt på det elektriske anlegget. Støvede ventilasjonsrør og sprinkelrør kan tørkes av med buede støvmopper. Hvis det fortsatt er støv igjen kan det tørkes av med klut. En viktig del av arbeid i himling er trygg stigebruk. Pass å bare bruke godkjent stige og se til at den er ordentlig satt opp. Hvis du skal jobbe i et trafikkert område kan du be en hjelpeperson til å passe på at ingen slår borti stigen mens du jobber.

3.4 Bad og kjøkken

Utstyr: vaskebøtte, mikrofiberklut, støvmopp, trappestige

Kjemi: Kal-X, Jif Universal, Jif Skurekrem

PVU: vernebriller og nitrilhansker

Fliser og fuger vaskes med Kal-X og svamp eller skrubbe. Ved store mengder fasttørket fugeslør kan man vurdere å bruke spesialmidler. Kontakt i så fall renholdsleder da disse er sterkt etsende og krever eget verneutstyr. Det kan være en god idé å vaske over med mopp og equalizer etterpå. Servanter, horisontale flater. Oppvaskkummer, speil og armatur kan vanligvis vaskes av med litt JIF-Universal og en mikrofiberklut. Hvis det er mye fastgrodd smuss kan man skrubbe med en svamp og JIF skurekrem.

Kapittel 4: Fasadevask og vinduspuss

4.1 Standard vindusvask

Utstyr: Vindusvaskerbøtte, forvasker i egnet størrelse, nalskaft, forlengerskaft, nalskinner i forskjellige størrelse, nalgummi, vindusskrape og lofrie bomullskluter.

Kjemi: Vindussåpe, glykol, salmiakk

Bland vindussåpe og vann i vindusvaskerbøtten. Det lønner seg å ha i vannet først og såpen til slutt for å unngå skum. Det er viktig å være nøye med doseringen, ellers blir det vanskelig få et godt resultat senere. Ved utvendig vindusvask i minusgrader kan man tilføre glykol etter behov. Ved veldig skitne vinduer kan man tilføre litt salmiakk for økt effekt.

Dypp forvaskeren i vannet, vri den opp til det ikke drypper av den lenger, og sett den på forlengerskaftet. Juster forlengerskaftet til en lengde som gjør at du unngår unødvendig belastning av skuldre og nakke. Før forvaskeren kontrollert og systematisk over hele vindusflaten. Prøv å unngå å slå forvaskeren inn i karmene på vinduet, da det kan samle vann i karmen som vil dryppe sakte ut i timevis etterpå og føre til stygge dryppskjolder. Skrubbe ekstra der du ser at det er veldig skittent (ofte i bunn og topp av vinduet). Hvis du ser at noe må skrapes (typisk fugleskitt, klistremerker, tagging, limrester etc.) kan du skrape nå. Du må aldri skrape vinduet når det er tørt! Du må aldri skrape vinduer som har solskjermingsfilm eller annen type film!

Mens vinduet fortsatt er vått kan du nale av det skitne vannet med nalen. Sjekk at nalgummien er skarp og fri for smuss. Bruk forlengerskaft. Det enkleste er å nale vinduet i horisontale striper ved å dra nalen kontrollert fra den ene siden av vinduet til den andre slik at vannet renner av ned langs den ene karmen. Slå vannet av nalen mellom hvert drag. Pass på at du har riktig vinkel og trykk på nalen til enhver tid for å unngå striper og skjolder. Når hele vinduet er nalet tar du en fille og tørker pent av karmen og dryppkant.

4.2 Vindusvask med rentvannsanlegg

Utstyr: Rentvannsfiler Ionic Quattro, slangetrommel med høytrykkslange, slangetrommel med hageslange, skjøteledning, skjøtestykker til kran, teleskopskaff og børste ELLER Ryggpumpe med teleskopskaff og børste

PVU: Hansker og vernebriller (helst med uv-beskyttelse)

Koble til rentvannsanlegget som anvist i brukerveiledning. Skrubbe vinduet slik: Begynn med å dra raskt over hele toppkanten av vinduet. Deretter skrubber du med korte drag fra toppkanten og en tredjedel ned på vinduet. Vær grundig her, ellers vil det renne skitt fra toppkanten og ned på resten av vinduet mens du vasker videre. Når du er ferdig med toppkanten skrubber du sidekantene med noen få lange drag. Pass på at du ikke drar med deg skitt opp mot toppkanten som du allerede har vasket. Til slutt skrubber du midten og bunnen av vinduet. Vær nøyaktig i bevegelsene mot bunnen av vinduet så du ikke spruter møkk fra bunnkarmen over alt. Når hele vinduet er skrubbet tar du stangen litt ut fra vinduet (litt under en meter) og spyler det av ved å føre børsten frem og tilbake langsmed toppen. Prøv å få litt fart på vannet. Hvis vinduet er rent vil du se at vannet renner fritt nedover glasset uten å feste seg i partikler. Hvis du ser at vannet ikke renner fritt noen steder kan du skrubbe litt ekstra der. Det er sjelden nødvendig å vaske hele vinduet på nytt hvis du har vært nøye nok med toppkanten.

Kapittel 5: Fast renhold

Utstyr: Moppestativ, feiekost og Brett, mopper, søppelsekker, støvklut, microfiberklut,

Kjemi: JIF universal, egnet gulvsåpe (impact, equalizer, Allrent R-10)

PVU: Vanligvis er nitrilhansker tilstrekkelig, men sjekk om det er særegne krav for lokasjonen eller utstyret du bruker.

Alle jobber med fast renhold har egne renholdsplaner som gir informasjon om hva som skal gjøres når. Gjør deg kjent med renholdsplanen når du blir tildelt et oppdrag.

5.1 Generelt om gulvvask i daglig renhold

Gulvvask utføres generelt med vanlig mopp. Som alltid er det viktig å bruke en moppeteknikk som er effektiv, systematisk og ergonomisk skånsom. Det er også viktig å ikke bruke for mye vann eller såpe når man vasker gulv. I tillegg er det viktig å bruke riktig rengjøringsmiddel. Gjør en vurdering av hva slags gulv det er, hvor møkkete gulvet er og hva slags møkk det er. På et veldig skittent vinyl-, stein-, betong- eller flisgulv kan man trygt bruke en våt mopp uten at man må tørke opp vannet etter seg. På gulv som bare er litt støvete kan man i prinsippet bruke en tørr mopp, men en fuktig mopp vil binde møkken bedre. I de fleste tilfeller vil en fuktig mopp være det beste. Bruker man for mye vann risikerer man å skade gulvet. Dessuten er det mye tyngre å vaske med våt mopp.

Som nevnt tidligere vil en overdosering av såpe legge igjen skjolder på gulvet. Da må man vaske over på nytt med bare vann, og det tar lang tid. Velg heller riktig rengjøringsmiddel for jobben, og doser nøyaktig av hensyn til både deg selv og miljøet. Til daglig renhold bruker vi gjerne Equalizer, Impact eller Allrent R-10. For gulv som er utsatt for store svingninger i PH-verdi (eksempelvis gulv med mye gangtrafikk som trekker inn mursøl, sludd og veisalt) kan det være en god idé å bruke Equalizer. Equalizer nøytraliserer PH-verdien i gulvet og hindrer tæring på gulvpolish eller saltutslag på stein og flis. Nypolerte gulv kan med fordel vaskes med Impact for å bevare glans og slitesjikt lengst mulig. Impact legger igjen et tynt, usynlig sjikt på toppen av polisen. Det må derfor bare brukes på gulv som ikke har mye fastgrodd møkk. I de fleste andre sammenhenger fungerer Allrent R-10 utmerket.

5.2 Generelt om tømning av søppel

Hvis det er lite søppel i søppelbøtten eller hvis det primært er tørt og rent søppel, trenger man ikke bytte pose i bøtten. Da holder det å bare tømme søppelet over i en større sekk og bruke samme posen på nytt. Det er både miljøvennlig, tidsbesparende og økonomisk. Hvis du oppdager miljøfarlig avfall som ikke burde kastes med restavfallet kan du sortere ut dette, legge det i bøttekottet og melde til arbeidsleder eller kunde. Vær nøye med å overholde oppdragsgivers bestrebelser på kildesortering der det er tilrettelagt for dette på lokasjonen. Det innebærer at vi ikke tømmer sortert avfall i sekker og containere for blandet/usortert avfall.

5.3 Vask av bad og toaletter

Sprut litt universalspray på speil, armatur, cisternen, toalettsetet og toaletteringen. Tørk det av med et papirhåndkle i samme rekkefølge. Hvis doskålen er skitten, kan du sprute på litt sanitær-rent. La kjemien virke litt før du skrubber over med en toalettborste og skyller ned. Med jevne mellomrom kan du skrubbe ned alt porselen med Jif skurekrem for å unngå fastgrodd møkk.

Sjekk at det er nok håndsåpe, tørkepapir og toalettpapir. Tøm søppel og skift sanitetspose ved behov. Vask over gulvene.

5.4 Vask av kontorer og møterom

Tørk støv av bordflater der du kommer til. Kaffe- og fettflekker tørkes av med litt universalspray og en klut. Tøm søppel og eventuelt papiravfall. Vask gulvet.

5.5 Vask av kjøkken og kantine

Rydd bordene og vask bordflater og kjøkkenbenker med universalspray og klut. Tøm kaffemaskinen for grut (kastes i matavfall) og fyll på med mer kaffe ved behov. Tøm oppvaskmaskin for rent servise og fyll opp med skittent. Tøm søppel og vask gulvet.